

พุทธปรัชญาเถรวาท

Theravada Buddhist Philosophy

ตอบคำถามท้ายบทหนังสือเรียน
วิทาลัยสงฆ์นครพนม

เฉลยแนวคำตอบคำถามท้ายบทที่ 7: สุนทรียศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท
เน้นเรื่องความงามในทัศนะทางธรรม

พุทธสุนทรียศาสตร์: คือความงามที่เกิดจากความสงบ ความสะอาด
บริสุทธิ์ของจิต และความประสานกลมกลืนกับธรรม.

ความงาม 2 ระดับ:

- ระดับสมมติสัจจะ: ความงามทางกายภาพ รูปทรง สีกลิ่นที่โลกยอมรับ.
- ระดับปรมาตสัจจะ: ความงามของสภาวะธรรมที่ปราศจากกิเลส ความงามของพระนิพพาน.

เกณฑ์ตัดสินความงาม: ในทางพุทธ ความงามที่แท้จริงต้องโน้มนำจิตไปสู่
ความดีและปัญญา ไม่ใช่กระตุ้นตัณหา.

ความงามของธรรม 3 ระยะ:

- งามในเบื้องต้น: คือศีล (ความประพฤติงาม).
- งามในท่ามกลาง: คือสมาธิ (จิตที่สงบตั้งมั่น).

- งามในที่สุด: คือปัญญา (ความรู้แจ้งเห็นจริง).

จุดต่างกับสุนทรียศาสตร์ตะวันตก: ตะวันตกมักเน้นอารมณ์ความรู้สึกและความพึงพอใจทางศิลปะ แต่พุทธเน้นความงามที่เกื้อกูลต่อจริยธรรม.

.....